

Beleidsregels Huishoudelijke Hulp Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Noardeast-Fryslân 2023

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Noardeast-Fryslân;

gelet op het bepaalde in artikel 4:81, eerste lid, 4:83 en 1:3, vierde lid van de Algemene wet bestuursrecht;

gelet op de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;

gelet op de Verordening Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 van de gemeente Noardeast-Fryslân;

b e s l u i t

vast te stellen de navolgende beleidsregels:

Beleidsregels Huishoudelijke Hulp Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Noardeast-Fryslân 2023

Inleiding

Het huishouden verzorgen en schoonhouden is niet voor iedereen vanzelfsprekend, zeker als de gezondheidssituatie dit niet toelaat. Als inwoners het huishouden onvoldoende kunnen verzorgen, kunnen ze ondersteuning vragen. Deze ondersteuning is aanvullend op wat inwoners zelf of met ondersteuning van naasten of hun omgeving kunnen doen. De gemeentelijke ondersteuning bij het voeren van een huishouden, neemt de verantwoordelijkheid van de cliënt niet over, maar helpt de cliënt op weg in het dagelijkse leven.

Na een gesprek met de cliënt, die gevraagd heeft naar ondersteuning in het huishouden, en verder onderzoek door een consulent van de gemeente, wordt uitgaande van het normenkader, vastgesteld hoeveel ondersteuning gemiddeld per week of per jaar nodig is. Bij het onderzoek wordt rekening gehouden wat de naasten, mantelzorg en omgeving kunnen bijdragen aan ondersteuning. Was men bijvoorbeeld al gewend om voor eigen rekening een schoonmaakhulp in te huren, dan is het enkele feit dat er zich beperkingen voordoen geen reden om een beroep te doen op gemeentelijke ondersteuning. Immers in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (hierna: Wmo 2015) staan oplossingen die op eigen kracht ingevuld kunnen worden voorop.

De uitgangssituatie blijft dan ook artikel 2.3.2 Wmo 2015 en artikel 6 'voorwaarden voor een maatwerkvoorziening' van de gemeentelijke verordening.

Het Normenkader

Naar aanleiding van uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) ontwikkelden bureau HHM en KPMG Plexus in opdracht van verschillende grote gemeenten een nieuw actuele maatstaf voor de huishoudelijke ondersteuning. Dit normenkader voldoet aan de criteria die eerder door de CRvB zijn gesteld en kan worden benut voor de onderbouwing van de in te zetten omvang van de ondersteuning door gemeenten.

Het normenkader bevat een overzicht van de activiteiten die uitgevoerd kunnen worden voor het ondersteunen bij het dagelijkse leven. Uitgangssituatie is dat de client een deel van de activiteiten zelf of met behulp van naasten, mantelzorg en omgeving, voorliggende – en / of algemeen gebruikelijke voorzieningen, kan doen (zie ook de gemeentelijke verordening). Het normenkader is gebaseerd op de volgende uitgangspunten.

1. Definitie van het resultaat:
Een huis is schoon en leefbaar indien het normaal bewoond en gebruikt kan worden en voldoet aan basale hygiëne-eisen. Schoon staat voor: een basishygiëne borgen, waarbij vervuiling van het huis en gezondheidsrisico's van bewoners worden voorkomen. Leefbaar staat voor: opgeruimd en functioneel, bijvoorbeeld om vallen te voorkomen.
2. De afbakening van de ruimtes waarop de voorziening betrekking heeft:

De inwoner moet gebruik kunnen maken van een schone woonkamer, slaapvertrekken, de keuken, sanitaire ruimtes en gang/trap.

3. De afbakening van activiteiten die onder de voorziening vallen en welke niet:
Het schoonmaken van de buitenruimte bij het huis (ramen, tuin, balkon, etc.) maken geen onderdeel uit van Huishoudelijke Ondersteuning.
4. De normering van de voorziening:

Voor de onderbouwing van de maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp, maken we gebruik van het HHM-normenkader (Bijlage 2). *In genoemde bijlage wordt uitgegaan van een gemiddelde clientsituatie. Daaronder wordt verstaan:*

Eén of twee volwassenen

Zelfstandige huisvestingssituatie, gelijkvloers of met een trap

De inwoner kan/De inwoners kunnen de woning dagelijks op orde houden

Zij en hun netwerk kunnen zelf niet bijdragen

Geen beperkingen of belemmeringen die extra goed of extra vaak schoonmaken noodzakelijk maken

Geen uitzonderlijke inrichting of bewerkelijkheid of omvang die extra inzet van ondersteuning vragen

1. De mogelijkheid om voor bijzondere situaties af te wijken van het normenkader:
Wanneer cliënten als gevolg van hun (medische) beperkingen onvoldoende ondersteund worden door de basisvoorziening schoon huis, kunnen aanvullende maatwerkmodules ingezet worden. Dit zijn bijvoorbeeld een hoger niveau van hygiëne of schoonhouden realiseren, het klaarzetten van maaltijden en beschikken over schone kleding.

Onderzoek bij hulp in het huishouden

Artikel 1.

Om een indicatie te geven aan de inwoner voor ondersteuning bij het huishouden worden, naast het gebruikelijke onderzoek op basis van de Wmo 2015 en de gemeentelijke verordening Wmo 2015, ook de volgende onderdelen in ieder geval getoetst en / of gewogen:

1. de aard en mate van de beperking: de inwoner dient een (fysieke) beperking te hebben, waardoor de inwoner niet in staat is of onvoldoende in staat is zelf bepaalde huishoudelijke taken te verrichten of te organiseren. Als de inwoner in staat is om een deel van taken uit te voeren, wordt dit van de inwoner verlangd.
2. gebruikelijke hulp: hulp die naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van de echtgenoot (partner), mantelzorg, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten.

De bijdrage die van kinderen in het schoonhouden van het huis wordt gevraagd is afhankelijk van de leeftijd.

Van kinderen tot 6 jaar wordt geen bijdrage in het huishouden gevraagd.

Van kinderen tussen 6 jaar tot en met 12 jaar wordt een lichte bijdrage gevraagd in de vorm van opruimen, tafel dekken/afruimen, afwassen/afdrogen, een kleine boodschap doen, kleding in de wasmand doen e.d.

Van kinderen tussen 13 jaar tot en met 17 jaar wordt een grotere bijdrage gevraagd. Van hen wordt tevens verlangd dat zij hun eigen kamer op orde houden (opruimen, stofzuigen, bed verschonen e.d.). Van jong volwassenen tussen 18 jaar tot en met 23 jaar wordt verlangd dat zij een bijdrage leveren die in omvang overeenkomt met een éénpersoonshuishouden, hetgeen gelijk staat aan 2 uur uitstelbare activiteiten en 3 uur niet-uitstelbare activiteiten per week.

3. het zorgen voor kinderen is een taak van ouder en of verzorgers. Deze zijn verantwoordelijk voor de leefomstandigheden van het kind. Tijdelijke ondersteuning hierin kan alleen worden geboden als ouders door acuut ontstane problemen een oplossing nodig hebben voor kinderen tot en met de leeftijd van 6 jaar.

Artikel 2.

de taken waarbij de inwoner ondersteuning nodig heeft zijn vastgelegd in Bijlage 1 Toelichting en bevat een overzicht van de activiteiten die uitgevoerd kunnen worden voor het ondersteunen bij het dagelijkse leven zoals bijvoorbeeld: schoonmaakwerkzaamheden, de was verzorging en de eerste levensbehoefte / maaltijd.

Artikel 3.

de omvang van de ondersteuning: om de omvang van de benodigde ondersteuning te bepalen wordt gebruikt gemaakt van de normtijden in Bijlage 2.

Artikel 4.

Algemeen gebruikelijke voorzieningen in het huishouden:

Technische hulpmiddelen zoals een koelkast, wasmachine, droogtrommel, afwasautomaat of stofzuiger zijn algemeen gebruikelijke huishoudelijke apparatuur. Als dergelijke apparaten niet aanwezig zijn maar wel een oplossing kunnen bieden voor het probleem, dan gaat de aanschaf van deze hulpmiddelen in beginsel voor het verstrekken van de individuele maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp.

Was- en strijkservice, (buiten) ramenlapservice, boodschappenservice, maaltijdservice en honden uitlaatservice zijn algemeen gebruikelijke voorzieningen voor het voeren van een huishouden en kan de inwoner zelf regelen.

Artikel 5.

Inwerkingtreding beleidsregels

1. Deze beleidsregels treden in werking met ingang van 1 januari 2023,

2. Gelijktijdig met de inwerkingtreding van deze beleidsregels, worden de Beleidsregels Huishoudelijke Hulp Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 gemeente Noardeast-Fryslân, door het college vastgesteld op 30 november 2021, ingetrokken.

Artikel 6.

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels Huishoudelijke Hulp Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Noardeast-Fryslân 2023.

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Noardeast-Fryslân op 6 december 2022.

Het college van burgemeester en wethouders voornoemd,

De secretaris,

H. J. C. M. Verbunt, MBA

De burgemeester,

mr. J. G. Kramer

BIJLAGE 1 Toelichting

Het resultaat dat kan worden bereikt bij de huishoudelijke ondersteuning is dat de cliënt:

1. Kan wonen in een schoon- en leefbaar huis.

Het gaat erom dat de cliënt beschikt over een schoon en leefbaar huis. Dit betekent dat men gebruik moet kunnen maken van een schone woonkamer, als slaapvertrek in gebruik zijnde ruimtes, de keuken, sanitaire ruimtes en gang / trap. De genoemde ruimtes dienen met enige regelmaat schoongemaakt te worden en indien noodzakelijk wordt de was voor bed- en linnengoed verzorgd. Een schoon huis wil niet zeggen dat alle vertrekken wekelijks schoongemaakt worden. Het betekent dat het huis niet vervuult en periodiek schoongemaakt wordt om zo een algemeen aanvaardbaar basisniveau van schoon te realiseren, volgens de moderne normen van hygiëne. Indien belanghebbende regie kan voeren over het eigen leven, mag van hem/haar worden verwacht dat werkzaamheden worden geprioriteerd en keuzes worden gemaakt. Het onderhoud van een tuin en het verzorgen van huisdieren (niet zijnde hulphonden/dieren) hoort niet bij dit resultaat. Wij beschouwen dergelijke aspecten als keuzes waarop de cliënt zelf invloed kan uitoefenen. De gevolgen hiervan op de omvang van de schoonmaaktaak en het zoeken van oplossingen daarvoor behoort tot de eigen verantwoordelijkheid van de aanvrager. Hetzelfde geldt voor vervuiling vanwege bijvoorbeeld roken of hobby's welke voor extra vervuiling zorgen. Een extra wc (bijvoorbeeld op de bovenverdieping) leidt niet tot extra inzet van huishoudelijke hulp, dit hoort tot het sanitair boven. Huisdieren leiden in beginsel niet tot extra inzet, m.u.v. de hulphond.

Het normenkader gaat uit van een gemiddelde cliëntsituatie.

Welke ruimtes zijn wel/niet als extra kamer aan te merken:

Grote bijkeuken hoort bij 'de keuken', tenzij het een grote keuken en een grote bijkeuken betreft.

2e badkamer: in principe kan gebruik worden gemaakt van 1 badkamer, kan worden aangemerkt als extra kamer (+ 5 minuten).

Extra toilet: als deze niet in de badkamer zit wordt deze geschaard onder 'sanitair boven'

Kantoor: als het echt een kantoor is en niet een slaapkamer die als werkplek wordt gebruikt – moet zakelijk worden schoongemaakt en valt niet onder de Wmo.

Grote kelder: afwegen ten aanzien van gebruik – of niet meenemen (net zoals de zolder) of meenemen als extra kamer (+5 minuten).

2. Kan beschikken over schone was en draagbare kleding, de wasverzorging

Het gaat hierbij om het wassen, drogen en in bepaalde situaties strijken van bovenkleding. Het doel van dit resultaat is dat de persoon beschikt over schone kleding. We spreken hier uitsluitend over normale kleding voor alledag. De verzorging van de was, omvat het wassen, het drogen en vouwen van kleding en het terugleggen van kleding in de garderobekast. De uiteindelijke invulling hiervan is aan de cliënt in overleg met de zorgaanbieder. Verwacht mag worden dat de cliënt beschikt over een wasmachine en zoveel mogelijk strijkvrije kleding. Daarnaast wordt van de cliënt verwacht dat de reikwijdte van de ondersteuning tot een minimum wordt beperkt door bijvoorbeeld de aanschaf van een droger of kleding, die niet gestreken hoeft te worden.

Dit betekent dus dat strijken slechts bij uitzondering wordt geïndiceerd, namelijk alleen bij een medische noodzaak. In het geval van een medische noodzaak zijn algemeen gebruikelijke voorzieningen en wanneer er geen algemeen gebruikelijke voorziening (bijvoorbeeld strijkservice) of strijkvrije kleding voorliggend.

Indien extra wasbeurten per week noodzakelijk zijn, dan kan extra inzet nodig zijn. Dit is verdisconteerd in het normenkader (zie bijlage 2.).

3. Kan beschikken over boodschappen en maaltijden (maaltijdverzorging)

Hieronder wordt verstaan het verzorgen van de broodmaaltijd en bereiden van de warme maaltijd. Het uitgangspunt, is dat indien nodig 1 keer per dag de broodmaaltijden worden bereid en klaargezet en 1 keer per dag een warme maaltijd wordt klaargezet. Gebruik maken van een maaltijdservice is voorliggend op een toekenning van huishoudelijke hulp voor maaltijden. Voor de meerkosten van een maaltijdservice kan eventueel bijzondere bijstand worden aangevraagd. In elk huishouden zijn boodschappen voor dagelijkse activiteiten nodig. Het betreft hier uitsluitend levensmiddelen die dagelijks of wekelijks gebruikt worden in elk huishouden. Grotere inkopen zoals kleding en duurzame gebruiksvoorwerpen vallen hier niet onder. Uitgangspunt is dat de boodschappen geclusterd worden, 1 maal per week. De cliënt dient hierbij zoveel mogelijk gebruik te maken van algemeen gebruikelijke voorzieningen, bijvoorbeeld een boodschappenservice.

4. De huishoudelijke taken kan organiseren

Ondersteuning bij het organiseren van huishoudelijke taken wordt ingezet wanneer cliënt niet tot zelfregie en planning van de werkzaamheden in staat is. Behalve dat er huishoudelijke taken moeten worden overgenomen, heeft de hulp een signalerende, aansturende en regie voerende taak. Ook kan ondersteuning bestaan uit het helpen handhaven, verkrijgen of herkrijgen van structuur in het huishouden. Het doel van het voeren van de regie over het huishouden is het schoonhouden van het huis, maar ook het ondersteunen bij het organiseren van het huishouden. Het overnemen van de regie over het huishouden

kan noodzakelijk zijn als in redelijkheid niet meer van de cliënt verwacht kan worden dat hij zelfstandig beslissingen neemt (bijv. een terminale situatie) of als disfunctioneren dreigt. Dat kan zich uiten in vervuiling (van de woning of kleding), verwaarlozing (eten en drinken), of ontredde van zichzelf of van afhankelijke huisgenoten waardoor het functioneren in huis, maar ook buitenshuis belemmerd wordt.

De hulp dient bij het uitoefenen van de ondersteuning zoveel mogelijk de cliënt te betrekken bij het maken van keuzes. Daarbij dient aangesloten te worden bij de capaciteiten, vaardigheden en leervermogen van cliënt.

Bij een deel van onze inwoners kan mogelijk geen sprake zijn van ontwikkelvermogen, eerder van afnemende zelfredzaamheid. Bewaken of het nog verantwoord is dat de cliënt zelfstandig woont is daarmee onderdeel van het resultaatgebied (signaleren en doorgeven aan de gemeente).

5. Thuis kan zorgen voor de kinderen die tot het gezin behoren

Het zorgen voor kinderen is een taak van ouder en/of verzorgers. Dat geldt ook voor ouders, die door beperkingen niet in staat zijn hun kinderen te verzorgen. Elke ouder is zelf verantwoordelijk voor de opvang en (het organiseren van de noodzakelijke) verzorging van zijn of haar kinderen. Uitgangssituatie hierbij is dat bij uitval van één van de ouders de andere ouder deze zorg of zijn aandeel in de zorg daar waar mogelijk overneemt. Op grond van gebruikelijke zorg hoeft het college niet te compenseren. Het college ondersteunt alleen als ouders door acuut ontstane problemen een oplossing nodig hebben voor kinderen tot en met de leeftijd van 6 jaar. De ondersteuning is dus per definitie altijd tijdelijk en in afwachting van een definitieve oplossing. Een indicatie wordt afgegeven met een maximale duur van 3 maanden om ouder(s) of verzorger(s) de mogelijkheid te bieden in een oplossing te voorzien. Van ouders mag verwacht worden dat zij zich tot het uiterste zullen inspannen om die oplossing zo snel mogelijk te vinden. Daarbij dient ook betrokken te worden of de persoon aanspraak kan maken op ondersteuning via zijn/haar zorgverzekering. Een maatwerkvoorziening voor structurele opvang van kinderen is niet mogelijk binnen de Wmo 2015.

Bij de zorg voor kinderen gaat het om de dagelijkse, gebruikelijke hulp voor gezonde kinderen die tot het gezin behoren als beide ouders niet staat zijn deze te leveren. Het betreft activiteiten als wassen en aankleden, hulp bij eten en/of drinken. Het passen op kinderen valt hier niet onder.

BIJLAGE 2 Normtijden in uren per week

Resultaat: het huis is schoon en leefbaar

Gemiddelde situatie	Volledige overname	125 minuten per week
Minder inzet	Eigen mogelijkheden, incl. leefeenheid en netwerk	per situatie afhankelijk
Meer inzet	Beperkingen en belemmeringen:	30 minuten per week
	Enig extra inzet	60 minuten per week
	Veel extra inzet	
	Samenstelling huishouden	30 minuten per week
	Extra kamer in gebruik	18 minuten per week
	Extra kamer niet in gebruik	5 minuten per week
	Extra vervuiling huisdier	15 minuten per week
	Overige kenmerken	15 minuten per week

Resultaat: de bewoner beschikt over schone en draagbare kleding

Gemiddelde situatie	Overname was 1-p huishouden (2 x per week)	35 minuten per week
	Overname was 2-p huishouden (2,5 x per week)	43 minuten per week
	Overname strijken 1 of 2-p huishouden	20 minuten per week
Minder inzet	Eigen mogelijkheden, incl. leefeenheid of netwerk	per situatie afhankelijk
Meer inzet	Extra wasmachine per week t.g.v. beperkingen en belemmeringen	16 minuten per week

Resultaat: de bewoner beschikt over primaire levensbehoeften en maaltijden

Gemiddelde situatie	Broodmaaltijden (2 x per dag)	15 minuten per dag
	Warme maaltijd	15 minuten per dag
	Overname boodschappen	51 minuten per week
	Indirecte tijd bij separate uitvoering	5 minuten per keer
Minder inzet	Eigen mogelijkheden, incl. leefeenheid of netwerk	per situatie afhankelijk

Resultaat: er wordt thuis gezorgd voor de minderjarige kinderen

Gemiddelde situatie	naar bed brengen/uit bed halen	10 minuten per keer	
	wassen en aankleden	30 minuten per dag	
	broodmaaltijd	20 minuten per keer	
	warme maaltijd	25 minuten per keer	
	(fles)voeding	20 minuten per keer	
	luier verschonen	10 minuten per keer	
	Naar school/kinderopvang brengen	15 minuten per keer	
	Minder inzet	Eigen mogelijkheden, incl. leefeenheid of netwerk	per situatie afhankelijk
	Meer inzet	Totale overname: opvang noodzakelijk, tijdelijk	Tot 40 uur per week

Resultaat: er is sprake van regie over het doen van het huishouden

Gemiddelde situatie	Regie over de organisatie van het huishouden, indien er geen sprake is van overname.	30 minuten per week
	Advies, instructie en voorlichting (duur 6 weken)	30 minuten per week
	Aanleren van vaardigheden (duur 6 weken)	30 minuten per week
Minder inzet	Eigen mogelijkheden, incl. leefeenheid of netwerk	per situatie afhankelijk

Normtijden in uren per jaar

Resultaat: het huis is schoon en leefbaar

Gemiddelde situatie	Volledige overname	108 uur per jaar
Minder inzet	Eigen mogelijkheden, incl. leefeenheid en netwerk	per situatie afhankelijk
Meer inzet	Beperkingen en belemmeringen:	26 uur per jaar
	Enig extra inzet	52 uur per jaar
	Veel extra inzet	
	Samenstelling huishouden	26 uur per jaar
	Extra kamer in gebruik	16 uur per jaar
	Extra kamer niet in gebruik	4 uur per jaar
	Extra vervuiling huisdier	13 uur per jaar
	Overige kenmerken	13 uur per jaar

Resultaat: de bewoner beschikt over schone en draagbare kleding

Gemiddelde situatie	Overname was 1-p huishouden (2 x per week)	30 uur per jaar
	Overname was 2-p huishouden (2,5 x per week)	37 uur per jaar
Minder inzet	Overname strijken 1 of 2-p huishouden	17 uur per jaar
Meer inzet	Eigen mogelijkheden, incl. leefeenheid of netwerk	per situatie afhankelijk
	Extra wasmachine per week	14 uur per jaar
	t.g.v. beperkingen en belemmeringen	

Resultaat: er is sprake van regie over het doen van het huishouden

Gemiddelde situatie	Regie over de organisatie van het huishouden, indien er geen sprake is van overname.	26 uur per jaar
	Advies, instructie en voorlichting (duur 6 weken)	9 uur totaal
	Aanleren van vaardigheden (duur 6 weken)	9 uur totaal
Minder inzet	Eigen mogelijkheden, incl. leefeenheid of netwerk	per situatie afhankelijk